

A tisztviselők helyzete.

Irtta KOSSIK ISTVÁN.

Örömmel vett tudomást mindenki a múlt napokban a pénzügyminiszternek a valorizációs törvényjavaslat tárgyalása alkalmával tett azon engedményéről, mely szerint a hadikölcsönkötvények valorizációját a jövételi kötelezettségek kielégítésének idejéig nyitva hagyja. Nagy haladást jelent már maga ez az engedmény is az eddigi rideg elzárkózással szemben s ha még hozzátesszük a pénzügyminiszterünk azon ígérését, hogy az árvák és a katonai kauciók hadikölcsönbe fektetett pénzének valorizációját külön törvényben rendezni óhajtja, ezt már a jobb jövő pirkadásának nevezhetjük, mely a nyomorba jutott középosztály egyrészen is segíteni fog.

Amikor a jobb jövő fény sugarának ilyen megcsillogtatása is már örömet tud kiváltani az emberekből, akkor ez csak azt a végtelen szomorú képet tükrözteti vissza, hogy társadalmunk mennyire el van szegényedve, elnyomorodva s ha az ígérlet-fillér, mely még csak a jövő homályából közeleg imbolygó lassúsággal felénk, már is derűt csal arcunkra, akkor a valóságos, már markunkban szorongatott minden többlet-fillér ma vagyont jelent.

Mostanában már fölöslegessé, mondhatnám bántóvá vált az a megszokott kérdés: „Hogy van?”, mellyel barátunkat, ismerősünket találkozás alkalmával eddig konvencionálisan megkérdeztük, hiszen ha figyeljük az arcokat, azokról kérdés nélkül leolvashatjuk a gondot, a csüggedést, a mindenről való lemondás keserűségét. Panaszodik az iparos, a kereskedő, mert az üzlet nem megy, tőkéje ki van hittelezve, nyomja a nagy adó, a kölcsönök kamata, kiadott árujáért

mindinkább nehezebben látja viszont pénzt, mert az emberek a redukált életszükségleteikért is csak hányadokat tudnak fizetni. A középosztály már majdnem fizetéképtelen, a tisztviselő társadalom meg egyáltalán nem képes megélni. A B-listás állami tisztviselőkből közel tízezer ember nyomorog munka nélkül, a magántisztviselőkből még több s ezek helyzetét még súlyosítja az a szomorú tény, hogy a B-listás állami tisztviselőknél felül még ügyvédi, orvosi, tanári s egyéb képesítéssel bírók tömege özönlik a magánvállalatok felé. Ez a tömegkínálattal természetesen maga után vonja azt, hogy a leromlott gazdasági életben magát alig fentartani képes magánvállalkozások a tisztviselőket gyengén fizetik, melyből rendszeresen megélni képtelenek.

A tisztviselő társadalom ezen rendkívüli elszegényedése súlyos terhe az országnak, mellyel a kormányzatnak rövidesen foglalkoznia kell, mert a halogatásnak beláthatatlan következményei származhatnak. Feltétlenül keresztül kell vinni azt, hogy a megfelelő magánvagyonnal rendelkező tisztviselőik állást ne vállalhassanak, abban meg ne hagyassanak, továbbá mindazok kik olyan nyugdíjra jogosultak, melyből családjukkal együtt a mai viszonyokhoz képest megfelelően megélhetnek, nyugdíjaztassanak, a családok aktív tisztviselők pedig — értem alatta a magántisztviselőket is — számottevő családipótlékban részesíttessenek.

Jól tudom, hogy kemény fába vágtam a fejszét, de a súlyos helyzet rendkívüli megoldásokat kíván, melyek azonban keresztül vihetők, ha a tisztviselő társadalom egy nagy arányú akcióval megindítja s a kor-

mányzat pártolja és kezébe veszi. Ez pedig eminens kötelessége, hogy azt az osztályt, mely mindenkor a nemzet fentartója volt, elveszni, éhezni ne hagyja, mert az éhes gyomor a legnagyobb kerítő s a legkönnyebben téríti le az embert a becsület, tisztességes utról s bele diktál az agyba olyan eszméket, melyeknek következményei végzetesek lehetnek esetleg szegény csonka hazánkra is.

A családi pótlék, melyet ma az állam a közalkalmazottaknak nyújt, nem fedi teljesen célját, mert alacsony van megszabva és helytelenül rendszeresítve. Minthogy a család alapítás legelőnyösebb kezdő fizetések idejére esik, itt van a szükség a legmagasabb családi pótlékre mely az új családalapítót jelentékenyen tehermentesítené a családalapítással vállalt gondtól s kedvet adna a fiatal tisztviselőnek a házassághoz. A családi pótléket is fize-

tési osztályokba kellene sorozni és pedig olyképen, hogy a legalacsonyabb fizetési osztály után járna a legmagasabb családi pótlék és ez a fizetési osztályok emelkedésével csökkenne úgy, hogy az V-ik fizetési osztállyal végleg megszűnne részben azért, mert annak javadalma már nagyszámú család eltartására amúgy is elegendő, de főleg azért is, mert az V-ik fizetési osztály elérésekor rendszerint már szárnyára van bocsátva a gyermek.

Természetes, hogy ennek keresztülvitele nagy áldozatot kíván úgy az államtól, mint a magánvállalkozástól, de ha figyelembe vesszük azt az értéket, melyet a tisztviselő társadalom — úgy az ország, mint a gazdasági helyzet érdekében képvisel, akkor ez az áldozat elenyészik annál is inkább, mert a tisztviselők életviszonyainak javulása jelentékenyen meglendítené az egész gazdasági életet is.

A hercegprimás Esztergomban.

Magyarország 75-ik hercegprimása elfoglalta esztergomi rezidenciáját s ez a bevonulás régenlátott pompával s ünnepélyes felvonással folyt le. Ott voltak a nemzet reprezentánsai és a hivatalos körök képviselői, mégis ez az ünnep nem a méltóságok, hanem a tömegek ünnepe volt, mert Magyarország főpásztorát olyan óriási sokaság kísérte érseki székhelyére, amilyenre Esztergom városa alig emlékszik. Pedig hiányoztak az ünneplők sorából azok a magyarok, akiket a trianoni határ nem engedett át az ezeréves hazába. A csehek ugyanis megölték a Kisalföld lakóinak, hogy Serédi Jusztinián székfoglaló ünnepségén részt vehessenek, mert mikor a határhoz értek, feltartóztatták őket. Felemelő látvány volt, amikor a Duna tülő partjáról ezer és ezer fehér kendő lobogtatott át a hercegprimás felé, némán tüntetve mellette, kifejezve elnyomhatatlan érzésüket, amellyel láncolatba vannak Magyarországhoz és az esztergomi főpásztorhoz. A köz-

vetlen szeretetnek ez a sugárzó megnyilatkozása áttörte a trianoni határt s a hercegprimási székfoglaló képzeletben az ezer éves magyar hazásszisztálása mellett folyt le. Az új esztergomi érsek életének eme fordulópontján megkapó beszédben ölelte magához hazájának minden gyermekét. Szeretettel igyekszik összefogni a nemzetet s beszédének ez a domináns kivétele valóban a krisztianizmus legmélyebb világából fakad. Ez a kereszténység nem felekezeti egyenlenséget, nem embertársaink gyűlöletét hirdeti, hanem szeretetet és megértést igyekszik kölcsönözni azokba a szívekbe, amelyek embertársaikban talán nem felebarátot, előjáróikban vetélytársat hajlandók látni. Nagyon helyesen látja Serédi Jusztinián, hogy ennek a nemzetnek van egy modern betegsége, amelyet röviden önzésnek s az anyagiak után való futásnak lehet nevezni. A közszolgálatát helyezte előtérbe első beszédben a bíboros hercegprimás, amely-

A MUNKA TÁRCÁJA.

Tarjáni képek.

Kutya a szomszédban.

Illetve kutyák. Kettő. Fürgék, vigak kicsinyek és rakoncátlanok. Castor és Pollux; Cesár és Minka; Inseparables. Az egyik, Cesár szürke, fekete foltokkal tarkított bundát visel. Minka a másik, barnaszemélyesérga mezt hordoz. Egymás nélkül elképzelhetetlenek. Ha Cesár a ki torkos, e szenvedélyében nagyot vétkezik, ő lévén a háziéany kedvence, ki minden jóval ellátja és így ágyának, illetve vackának dől és betegot jelent, Minka nyászörögve fekszik le szomszédságában s együtt szenvednek.

Történt, hogy egy napon a mód nélkül pajzán és bolondos kedvű Minka öröklési üvöltésben tört ki, melyet csak nem akart abbahagyni. Az egyik szomszéd kérde a gazdáját, mi baja van Minkának, hogy olyan keservesen vonít? Ah, csak a lustaság bántja, feleli az egykedvű gazda. De hiszen a lustaság miatt csak nem üvölt ennyire Minka? A jelen esetben igen; Minka ugyanis egy nagy tövisbe ült bele... És Cesár ott szűkült mellette részvétellel várakozva mi lesz ennek a vége. De aztán egykettőre megint csak bolondos jó kedvvel vihogtak, hancuroztak. Atbüjtak a hiányos alacsony fejkerítésen a szomszéd veteményes kertbe keresztül-kasul beugrálták a frissen ültet-

tett palántákat s hegyes karmu erős lábakkal az éppen fejlődő s még gyenge gyökerű ültetvények, csapatostól döltek ki a frissen ásott televény földből. Macska jelent meg a láthatáron nem is egy, de kettő. Az egyik a meleg ágyat övező párolgó trágyakeverék szalmás kerevetén szunyókál a tavaszi napsugárban. Uccu neki Minka és Cesár és a melegágy üveg tetőjén át rohantak a cirmos felé. A fedő üvegtáblák csörögve törtek szét az izmos lábú ugrások alatt. De hát mindez még hagyján. Olyan visító vonítástól kísért ugatást kutyapár még nem produkált, mint Cesár és Minka, ha észrevettek a szomszéd kertekben ösmertetlen alakot. Mintha teljes erővel hangzó kutyaduettjükkel megakarnák cáfolni a közmondásnak az igazságát, hogy kutyaugatás nem hallatszik a megországra. Erre a koncertra aztán a szomszédos társak a rendelkezésükre álló hanglétra minden fokán köteles hűséggel feleltek megcáfolva alaposan azt a különös módon megrögzött hiedelmet, hogy ez a vidék Tarjának a legesendesebb része. Tehát ez tulzás. Sőt ellenkezőleg; bizonyos szempontból ez a legzajosabb területe a rendezett tanácsu városnak, nemcsak azért mert rendőr errefelé csak akkor jár, ha a belügyminiszter, vagy az államtitkár száll meg a környéken, de azért is, mert itt laknak a legtemperamentumosabb asszonyok és férfiak a lakosság minden rétegéből. Fokozza a zajt az örökös le és felfelé irányban meginduló szakadatlan

fuvarozás. És hogy a nyikorgó, csörömpölő, nehéz járművek zaját, melyet nehéz lovak vonnak enyhítsék, szépen szóló csengővel szereltette fel a rendőrség a lovak oldalát. Ha már a zaj nem kerülhető el, gondolta atyai gondoskodással a fennhatóság, enyhítse azt a karácsonyi hangulatot varázsló csengettyű szó. Hiszen ha csak ennyiben volna? De itt zug a házak háta mentén a patak, mely legtöbbször olyan ártatlan sima egykedvűséggel hömpölyög és kényelmes lomhasággal mintha vizet sem tudna zavarni. Időnkint azonban fékezhetetlen szilajsággal dagad meg s mint a Petőfi Tiszája: „zugva, bőgve törte át a gátot, mintha elakarna nyelni a világot.” De hát szerencsére ez nem tartozik a mindennapi zajhoz. Annál bizonyosabb a harmadik szomszéd zenge leányának a fejlődő, jövőbeli operette divának szabad hangversenye, mely különösen tavaszi fuvalatokor, nyári délutánokon és esteken minden kerítésen túl száll hamisítatlan modern zene módjára a szomszédos kertek felé, üde fiatalos csengéssel, pompás phrazizozással, teljes erővel és csak időnként hamisan. Felelnek rá a pipishegyi rigók, a dróton ülő fecskék és a megszámlálhatatlan tagu, zeneileg kevésbé képzett verebek.

De itt ipar is van és ennek tudatában fujnak és bugnak a gőzkürtök, sívítanak a kazánpipók. Kora reggel fél-nyégykor kezdi a fémcseggésű strapacaks a nappali concertet; felelnek rá bánatos

nyerítéssel a szomszédos paripák. Aztán idetekint méla elkeseredéssel a toronyóra, kifáradva az örökös, szünetnélküli munkában, melyre érthetetlenül úgy reagál, hogy hat óra helyett tizenegyet üt, aztán negyedóránként hallgat, majd észbekapva, hogy helyrehozta mulasztását a negyedórát tizenháromszor kongatja el. De lehet, hogy ez csak ártatlan rebellis bosszu a reparációval járó sok munka ellen. Zugnak a harangok, ha szomorú esetet jelentenek; ha örömet inkább. Hűséges lakói a városnak vonulnak ki akaratlanul arra a hegyoldalra, ahol már igazán csend van. De ott is csak három méternyre a föld alatt, mert a rakodó különben éjjel nappal háborgatná csendes álmukat. Felzendül időnkint a zenekar is, gyászdíndulót majd vidám marsot fujva. Enyhe nyári estéknél a legpompásabb piston vagy trombita hangversenybe is beváló melódiák szállnak körül a völgyek felé. Az előadó művészek brillians futamai, decrescendói és lehelletszerűen elhaló pianissimói olyanok, mint a szerelmes leány sóhaja, ki a Pipis hegyen várja lovagját a megbeszellt légyottra. Aztán követi a zajt a sok uri fogat robagása (csendes levonással a gazdasági palotába); a tülküző, prüsszögő bugó, zörgő, nyikorgó, berregő autók manipulációi. A vasúti kocsik örökös le és felvonulása, a szénvételző mozdonyok nehézkes bandukolásai. Flethangversenyre induló gyorsvonatok, ügyes bajos dolgok lebonyolítására a

Meghívás.

Az 1898: XXIII. törvények alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekbe tartozó **Salgótarján és Vidéke Hitelszövetkezet** mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja **1928 évi február hó 12-én d. u. 3 órakor**, határozatképtelenség esetén **1928 évi február hó 19-én d. u. 3 órakor** a városháza tanácstermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 37. §-a értelmében meghívottnak.

Napirend.

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
  2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
  3. Mérleg megállapítása.
  4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés.
  5. Az igazgatóság 2 tagjának választása.
  6. A felügyelőbizottság három tagjának választása.
  7. Az alapszabályok 3 §-nak módosítása.
  8. Netaláni indítványok.
- Salgótarján 1928. január hó 26-án.
Az igazgatóság.

Meghívó.

A Kisterenyei Takarékos és Hitelbank Részvénytársaság

t. részvényeseit, van szerencsénk az 1928 évi február hó 28-án délután 2 órakor Kisterenyén, az Intézet helyiségében tartandó

IV. évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítő 2 részvényes megválasztása.
  2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
  3. A felügyelőbizottság jelentése.
  4. A mérleg megállapítása és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére.
  5. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
  6. Esetleges indítványok.
- Kisterenye, 1928. évi február hó,
Az igazgatóság.

Tisztelettel közöljük, hogy az 1927. évi mérleg- és eredményszámok valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a közgyűlést megelőző 8 nappal, az intézet helyiségében, a t. részvényes urak rendelkezésére áll és az üzleti órák alatt megtekinthető.

A közgyűlésen szavazati joggal, az alapszabályok 45. §-a értelmében, csak azon részvényes bír, akinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg 5 nappal előbb, az intézet pénztárában letétbe helyeztetett.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban

Pályázati hirdetmény.

A Salgótarjáni Ipartestület pályázatot hirdet az ipartestületi **üzletvezetői állásra**. A pályázat feltételei megtudhatók Zdravics Béla ipartestületi háznagynál a hivatalos órák alatt, hétfőn csütörtökön és szombaton esti 7 órától 9 óráig. az állás 1928 évi április hó 15-én foglalandó el. Pályázati határidő 1928 évi március hó 1.

Salgótarján 1928 évi január hó 16.
Takács Ferenc Kuster Lajos
ipt. elnök. ipt. jegyző.

Másolat. Magyar Királyi Kereskedelemügyi Miniszter. 106.347/1927 M M, XIII. szám. Valamennyi másodfokú iparhatóságnak. A gépkocsival való személyszállítási (társági) ipart, továbbá iparszerű áruforgalmazást üzni kívánók figyelmeztetelméssel így a mult év február hó 15-én 87.145. valamint folyó évi május hó 5-én 77464 és utoljára folyó évi augusztus hó 4-én 93125 szám alatt a törvényhatóságokhoz, a kereskedelmi és iparkamarákhoz és a mezőgazdasági kamarákhoz intézett körrendelet útján felhivatott

arra, hogy az iparendély elnyerése előtt gépkocsit ne vásároljanak. Az iparendély iránti kérelem ugyanis nem mindenkor teljesíthető és annak elutasítása esetén az engedélykéretnél előzetes befektetése esettel kárba vesznék. A közönséget egyúttal ismételt arra is figyelmeztetem, hogy azzal szemben, aki ily ipar üzésre jogosító kedvezményben részesül, a hazai ipar pártolását, vagyis hazai gyártmányú gépkocsi beszerzését megkívánom. Sajnálatos kell megállapítanom, hogy figyelmeztetésemnek nem volt meg a kellő loganálja, mert szobanforgó engedélyért folyamodók a gépkocsit még mindig gyakran a kérvény benyújtása előtt veszik meg és legtöbbször külföldi gyártmányt szereznek be. Mint-hogy azonban közel egy esztendő eltelte és háromszori felhívásom után most már mentségül sem tudatlanságot, sem azt a kifogást, hogy ügynökök ellentétes rábeszélésének estek áldozatul, elfogadni hajlandó nem vagyok, sőt inkább az illetők eljárását úgy tekintem, hogy a befejezett tényre való hivatkozással az engedély megadását, illetőleg a külföldi kocsi engedélyezését kérészkölni akarják. Cim után utolag nyomtatékkal tudomásukra hozom, hogy magamat álláspontomtól eltéríteni nem engedem és az iparendély kiadása iránti kérelmek tárgyalásánál a már esetleg megtörtént gépkocsi

beszerzésekre tekintettel egyáltalán nem leszek. Felhívom, hogy fentieket az alája tartozó elsőfokú iparhatóságokkal közölje és gondoskodjék arról, hogy az a törvényhatóság hivatalos közlönye útján, vagy más megfelelő módon a községi, illetve kerületi előjárások tudomására hozassék és azok által időközönként megismételve közhírré tétessék. Budapest, 1927 évi december hó 29-én. A miniszter helyett: Olvashatatlan aláírás, ál-lamtitkár.

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben

Kedvező
üzleti feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SALGÓTARJÁN
róm. kult. templommal szemben.

URAIM!

Salgótarján, Ujtelep 25 szám.

A téli és tavaszi
ruha szükségletet már megrendelhetik, a legújabb szövetek már megérkeztek, mely anyagokat a legsolidabb árban bocsátom a n. b. közönség rendelkezésére, kedvező fizetési feltételek mellett.

Minden e szakmába vágó munkát elvállalok mérték szerint: U. m. papi és uri valamint egyenruhák készítését.

Teljes tisztelettel:
LÓRINCE ISTVÁN
férfi szabó.

Salgótarján és Vidéke Hitelszövetkezet
mint az Országos Közp. Hitelszövetkezet tagja

Elfogad takarékbetéteket magas kamatozással.
Folyósít: Ipari és mezőgazdasági kölcsönöket előnyös feltételekkel.
Betörés, tűz, jégkár stb.: biztosításokat eszközöl.

Bornagykereskedés
mint a Ceglédi Hitel és Pinceszövetkezet uradalmi faborainak lerakata.
Olcsó árak!
Pincénket okvetlen látogassa meg.

Pince: Karancsaljai u. Iroda: Főtér 479.

APOLLO MOZGÓ HETI MÚSORA:

4 Sz. 5. V.	7 kedd	9 csütörtök
Hotel imperial 10 felvonásban. Főszerepben: POLA NEGRI Tévedniasszonyidolog Tűzet kérek.	APA KERESTETIK. 6 felvonásban. A huszvések. 7 felvonásban. Hiradó.	Mindenki benne van. 8 felvonásban. Főszerepben: OLGA CSEHOVA Az asszony és a bunda 7 felvonásban.

Kezdeté hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 4, 6 és fél 9 órakor.

IDEGBA JOSOK

igazi vigaszt találhatnak

könyvben, mely a napokban jelent meg. E könyv magában foglalja az ideg-betegségek okaira, keletkezésére és gyógyítására vonatkozólag sok éven át gyűjtött tapasztalatot. Az egészségnek ezen evangéliumát teljesen díjtalanul megküldöm mindenkinek, amennyiben az alanti címen erre felkér. Ez meg ezer köszönő irat nyújt tanubizonyítást arról a páratlan eredményről, melyet a lelkiismeretes és ernyedetlen tudományos kutatás a szenvedő emberiség javára elért. Aki az

IDEGBA JOSOK

nagy tömegéhez

tartozik, akinek szórakozottság, tériszony az emlékezőképesség gyöngesége, ideges főfájás, álmatlanság, emésztési zavarok, túlzékenység, szaggatások, általános és részleges testi gyengeség és számtalan más jelenség miatt panaszai vannak, **vigaszt nyújtó könyvecskémet** meghozatni el ne mulassza!

Aki azt figyelmesen végigolvassa, belőle azt a megnyugtató meggyőződést fogja meríteni, hogy van egy olyan egyszerű út, amely az egészséghez és életörömhöz vezet. Ne halogassa a dolgot és még a mai napon írjon!

AUGUST MÁRZKE

Berlin-Wilmersdorf.
Bruchsaler str. 5. Abt. 81.

Értesítem

a nagyérdemű hölgyközönséget
hogy

női kalap és ruha salonomat

a volt rendőrségi épületbe
helyeztem át.

Raktáron tartok női fels- és
bársony kalapokat.

Hozott anyagból a legolcsóbb
árak mellett, a legrövidebb idő alatt
készítek, estélyi, alkalmi és ut-
cai ruhákat.

Szíves pártfogást kér:
SINGER GYULÁ-né
Salgótarján.

a város házával szemben.

Csak egy éjszakára

szálljon hozzánk, hogy jó vacsora
után kényelmes szobába pihenje
ki utjának fáradalmait.

Jobb mint otthon

az Ön kényelme, ellátása, szórakozás
mértékelt áru éttermünkben és
kávéházunkban.

Fogalommá vált

az utazó közönség körében a

Park Nagyszálló

olcsó szobáival, centrális fekvésével,
és kiszolgálásával.

Budapest, VIII.

Baross-tér 10.

Szemben a Keleti pályaudvar
érkezési oldalával.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.